

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 4:

»Ministeren bedes redegøre for, på hvilke områder lovforslaget »går længere« end det i direktivet fastlagte, for så vidt angår forbrugerbeskyttelsen.«

Svar:

Direktivet er et minimumsdirektiv, og medlemsstaterne kan derfor inden for det område, der omfattes af direktivet, vedtage eller bevare strengere bestemmelser for at sikre en mere omfattende forbrugerbeskyttelse.

Indledningsvis bemærkes, at direktivet på et væsentligt punkt er mindre forbrugerbeskyttende end gældende dansk ret. Det gælder direktivets retsstandard, hvorefter et aftalevilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, »anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren«, jf. artikel 3, stk. 1. Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.6, må denne bestemmelse anses for mindre forbrugerbeskyttende end generalklausulen i aftalelovens § 36, hvorefter et aftalevilkår kan tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være »urimeligt eller i strid med redelig handle måde« at gøre det gældende. Direktivet vedrører således alene tilfælde, som set fra et dansk synspunkt er »kvalificeret« urimelige.

Ved lovforslaget opretholdes den nævnte bestemmelse i aftalelovens § 36 uændret, jf. den foreslåede nye § 38 c, stk. 1, i aftaleloven. Lovforslaget er således på dette punkt mere forbrugerbeskyttende end direktivet.

Herudover indeholder lovforslaget mere forbrugerbeskyttende regler på følgende punkter:

- Lovforslagets definition af en forbrugeraftale (den nye § 38 a, stk. 2, i aftaleloven) er

breder end direktivets, hvorefter alene fysiske personer kan være forbrugere.

Lovforslagets definition skelner ikke mellem fysiske og juridiske personer. Det betyder, at f.eks. ikkeerhvervsdrivende foreninger kan være forbrugere i lovforslagets forstand. Lovforslaget svarer på dette punkt til anden civilretlig forbrugerbeskyttelseslovgivning her i landet.

- Efter lovforslaget omfatter definitionen af en forbrugeraftale ikke blot aftaler, som en erhvervsdrivende indgår med en forbruger, men også aftaler, som er indgået eller formidlet for den ene part af en erhvervsdrivende (den nye § 38 a, stk. 3, i aftaleloven). Direktivet omfatter ikke aftaler, der indgås eller formidles af en professionel mellemmand

En tilsvarende bestemmelse findes i anden civilretlig forbrugerbeskyttelseslovgivning her i landet, jf. f.eks. § 1, stk. 4, i lov om visse forbrugeraftaler.

- Lovforslaget indeholder en bevisbyrderegel (den nye § 38 a, stk. 2, i aftaleloven), hvorefter den erhvervsdrivende har bevisbyrden for, at en aftale ikke er en forbrugeraftale. Direktivet indeholder ikke en sådan bestemmelse.

En tilsvarende bevisbyrderegel findes i anden civilretlig forbrugerbeskyttelseslovgivning her i landet, jf. f.eks. § 1, stk. 3, i lov om visse forbrugeraftaler.

- Lovforslaget omfatter som udgangspunkt alle vilkår i forbrugeraftaler, mens direktivet kun gælder for aftalevilkår, som ikke har været genstand for individuel forhandling – det vil i praksis navnlig sige standardvilkår. Efter lovforslaget er det kun den særlige fortolkningsregel, som er begrænset til alene at finde anvendelse på vilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling. Fortolkningsreglen går ud på, at uklare aftalevilkår skal fortolkes på den måde, som er